

МАНДАТНА ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ

НА

УНИВЕРСИТЕТА

ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ

И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

ЗА ПЕРИОД ОТ ЕДИН РЕКТОРСКИ МАНДАТ

януари 2023 - януари 2027

Проф. дн ИРЕНА ЙОРДАНОВА ПЕТЕВА

РЕКТОР

София
2023

В съответствие с нормативната уредба и традициите в управлението на Университета по библиотекознание и информационни технологии Мандатната програма задава рамка за устойчиво развитие на университета за периода 2023-2027 година и включва мерки за изпълнение на политиката за развитие на висшето училище, утвърдена от Министъра на образованието и науката. Тя е разработена в съответствие със следните документи:

- Закон за висшето образование;
- Закон за развитие на академичния състав в Република България;
- Стратегия за развитие на висшето образование в България;
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Р България 2017-2030 г.;
- Правилник за дейността на УниБИТ;
- Политика за развитие на УниБИТ за периода 2023-2027 г., одобрена от МОН.

ОСНОВНА ЦЕЛ

Устойчиво развитие и затвърждаване позициите на Университета по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ) като уникална образователна и научна институция, която участва активно във формирането и реализирането на държавната политика в областта на обществените науки, историята и археологията, информатиката и компютърните науки и националната сигурност и превръщането ѝ в разпознаваем субект в международното образователно и научно пространство.

Мандатната програма на Ректорското ръководство се базира върху основни академични ценности и ръководни принципи:

АКАДЕМИЧНИ ЦЕННОСТИ И РЪКОВОДНИ ПРИНЦИПИ

Академични ценности

1. Академична свобода на мисълта, новаторство и предприемчивост, диалогичност и достъпност, с цел осигуряване на работна, учебна и творческа атмосфера;

2. Принципност, етичност, коректност, колегиалност, екипност, лидерство и морал, въз основа на които може да се постигне институционален прогрес и развитие;

3. Професионализъм, креативност, колаборативност и иновативност – защото заедно може да се работи така, че УниБИТ да израства и да се развива.

Ръководни принципи

1. Върховенство на законите на Република България, правилниците на Университета по библиотекознание и информационни технологии и решенията на колективните органи за управление на УниБИТ, съчетани с демократичност и прозрачност в управлението, публична отчетност и строга финансова дисциплина;

2. Гарантирана пропорционалност между права и отговорности на всички нива на управление, единство и равнопоставеност на всички звена на УниБИТ;

3. Изискване и носене на лична отговорност за изпълнение на решенията на ректорското ръководство и на колективните органи за управление на Университета;

4. Партньорство на университетско, регионално, национално и международно ниво;

5. Кариерна и социална ангажираност към човешките ресурси на УниБИТ;

6. Приемственост между поколенията и съхраняване на постигнатото в учебно-образователната, научноизследователската и практико-приложната дейност и управленската дейност;

7. Създаване и съхраняване на чувство за общностна принадлежност на учащи и работещи в УниБИТ.

ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА УНИВЕРСИТЕТА

Организацията и управлението на Университета се основава на установената законова база в Република България и вътрешно-нормативната уредба и включва основни и помощни структурни звена. Като основни субекти на управление са студентите, докторантите, преподавателите и служителите.

Мандатната програма е фокусирана върху организацията, управлението и развитието на следните направления:

- I. Учебна дейност, управление на качеството и акредитация;
- II. Научноизследователска, международна и проектна дейност;
- III. Кадрова и социална политика;
- IV. Финансова политика и материална база.

I. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ, УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО И АКРЕДИТАЦИЯ

Образователният процес, управлението на качеството и акредитацията са сред най-важните дейности за всяко висше училище, които определят неговото устойчиво развитие.

Основната цел в това направление, която ще реализира УниБИТ през следващите четири години, е да продължи да развива и усъвършенства качеството на управление на образователния процес в съответствие с променящите се условия на образователната среда.

Подцел 1. Развитие на политиката по отношение приема на студенти и докторанти в съответствие с промените в образователната среда

Мерките за постигане на целта са:

- Провеждане на активна политика за привличане на студенти в ОКС “бакалавър” и ОКС „магистър“, включваща различни дейности и форми на представяне на предлаганата от университета образователна услуга;
- Фокусиране върху утвърдените форми за провеждане на кандидатстудентската кампания и добавяне към тях на нови форми, вкл. активно използване на дигитални канали и социални мрежи;
- Активно включване на катедрите в кандидатстудентската кампания, чрез целогодишно организиране на различни инициативи, насочени както към завършващите средно образование, така също и към потенциални кандидат-студенти завършили през предходни години;
- Ангажиране на студентите от различните специалности като „застъпници“ в техните родни места;

- Интензифициране на връзките със средните училища от различни региони на страната чрез увеличаване на сключените договори с тях;
- Осъществяване на контакти с българската диаспора и с българските училища в чужбина с цел съвместно сътрудничество и набиране на студенти;
- Фокусирано присъствие на УниБИТ на образователни борси и събития за привличане на студенти и докторанти;
- Провеждане на интензивна рекламна кампания и PR в различни типове медии.

Подцел 2. Развитие и усъвършенстване на образователния процес. Осигуряване на актуалност, съответствие, интегралност на придобиваните знания и умения, в съответствие с потребностите на практиката.

Мерките за постигане на целта са:

- Актуализиране на учебни планове и програми съгласно развитието на компетентностните профили на всяка специалност;
- Включване на езикови, цифрови, личностни, граждански и предприемачески компетенции в учебните планове и програми;
- Изграждане на центриран върху студента подход, който предоставя на обучаващите се възможност да търсят решения на познавателни задачи в ситуации, максимално близки до реалния живот, използвайки разнообразни начини на работа;
- Активно залагане и използване в учебния процес на модели, основани на конструктивисткия дизайн за учене и преподаване;
- Актуализация на съдържанието на упражненията (семинарните занятия) с цел увеличаване на дела на функционалните компетентности и умения за креативно и критично мислене, комуникативност, работа в екип, лидерство и др.;
- Обновяване на учебните програми с цел добавяне на съдържание, свързано с Добавена реалност; Изкуствена реалност и изкуствен интелект;
- Увеличаване на броя на социални и/или хуманитарни дисциплини (философия, социология, политология, изкуство и др.) в учебните планове на професионално направление 4.6, както и на уводни дисциплини от точните науки (математика, информатика, природни науки и др.) в професионални направления 9.1, 3.5 и 2.2, съобразено с допустимия от ЗВО процент промени;
- Осигуряване на засилена практическа подготовка на студентите за придобиване на компетентности и качества, търсени на пазара на труда, чрез

включване в преподаването на специалисти от практиката, покриващи предварително определени критерии за квалификация и осигуряване на студентски стажове и практики;

- Развитие на системата за студентски стажове и практики за осигуряване на възможности за практическо обучение в мрежа от работодатели, асоциирани към УниБИТ, на базата на подписани меморандуми за сътрудничество;

- Активно участие на представители на бизнеса и администрацията, работодателски организации, студенти и други заинтересовани страни при разработване, одобряване, мониторинг и обновяване на учебната документация;

- Повишаване на практическата насоченост на обучението чрез разширяване на спектъра от майсторски класове, провеждани съвместно от преподаватели от университета и външни експерти, вкл. реализирани възпитаници на УниБИТ;

- Продължаване на добрата практика за Сключване на споразумения с местни органи на властта, фирми и организации за реализация на практическата подготовка на студентите.

Подцел 3. Управление на качеството и акредитация

А. Непрекъснато усъвършенстване на качеството на образователния процес в съответствие с приетите институционални, национални и европейски стандарти.

Мерките за постигане на целта са:

- Поддържане на традицията за подготовка на проекти с придружаващите ги документации за получаване от НАОА на всички необходими акредитации с възможно най-висока оценка;

- Периодично актуализиране на критериите, дейностите, процедурите и документацията на системата за оценяване и поддържане на качеството в съответствие с настъпили промени в нормативната база (национални и вътрешни нормативни актове) и приетите международни стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование;

- Организиране и провеждане на семинари в основните структурни звена на УниБИТ във връзка с настъпили промени в нормативната база и акредитационните процедури на НАОА;

- Усъвършенстване на механизмите за оценяване на студентите, при стриктно спазване на заложените в учебните програми начини за формиране на крайната оценка от изпита и повишаване дела на резултатите от текущия контрол в нея;

- Подобряване на качеството на обучението в унисон с Европейските стандарти и критерии и в съответствие с националните образователни традиции. Усъвършенстване на обучението, базирано на компетенции, отговарящи на нуждите на бизнеса.

Б. Повишаване на качеството на програмите за обучение чрез използване на образователни форми, методи и технологии, съобразени с особеностите на обучаваната генерация студенти.

Мерките за постигане на целта са:

- Организиране на междууниверситетски национални и международни конференции и семинари за представяне на нови методи за обучение в рамките на различни проектни инициативи;

- Засилване ролята на самостоятелните дейности на студентите за подготовка с цел оценяване на знанията и уменията им за практическо приложение на запаметено;

- Създаване и въвеждане на задължителна дисциплина в областта на научната етика;

- Поетапно въвеждане в учебния процес на софтуер за проверка наличие на плагиатство, който да допълни съществуващите вече теоретични постановки, изложени пред студентите в рамките на дисциплините "Академично писане" и "Интелектуална собственост";

- Актуализиране и създаване на нови учебни планове и програми, налични в платформи за електронно дистанционно обучение;

- Увеличаване на броя на наличните електронни ресурси в платформи за електронно и дистанционно обучение, вкл. интегриране на решения с отворен код в учебния процес;

- Издаване на електронни учебници и учебни помагала. Продължаване работата по дигитализацията на издания, налични в Библиотечно-информационния център на УниБИТ;

- Разширяване на системата за непрекъснато усъвършенстване на практическите умения на студентите, докторантите и преподавателите по отношение на използването и прилагането на най-новите ИКТ;

- Провеждане на обучения за повишаване на квалификацията на преподавателите по отношение на съвременните образователни технологии;

- Развитие на дистанционното обучение. Кадрово и материално укрепване на Центъра за дистанционно обучение;
- Развитие и утвърждаване на ролята на Кариерния център на Университета и разширяване на дейностите му.

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА, МЕЖДУНАРОДНА И ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

Основна цел в това направление е затвърждаване позициите на УниБИТ като един от лидерите в научните изследвания в областта на историята и археологията, обществените и информационни науки, информатиката, компютърните науки и националната сигурност в България и постигане на по-голяма разпознаваемост на Университета в европейското и международното научноизследователско пространство.

Тази цел се декомпозира на няколко подцели.

Подцел 1. Интернационализация на висшето образование и включване в национални и международни образователни и научни мрежи.

Мерките за постигане на целта са:

- Разширяване на международното сътрудничество и на академичните партньорства с национални и чуждестранни университети и участие в университетски научни мрежи;
- Стимулиране и осигуряване на възможност за издаване на учебници, учебни помагала и монографични трудове на чужди езици чрез университетското издателство и други чуждестранни издателства;
- Осъществяване на сътрудничество с българската диаспора с цел привличане на студенти. Организиране на информационни срещи и съвместни мероприятия с българските центрове и училища зад граница. Подписване на договори за сътрудничество с българските училища в чужбина;
- Активна комуникация с академични организации в чужбина с цел привличане на чуждестранни докторанти и научни ръководители;
- Сключване на двустранни споразумения за осъществяване на мобилност на студенти, докторанти и административен персонал, обмен и стажове в чуждестранни образователни, научни и културни институции;

- Осъществяване на съвместни дейности, проведени в рамките на подписани споразумения с университети от страната;
- Поддържане на високото ниво на ролята и мястото на междуфакултетската катедра ЮНЕСКО.

Подцел 2. Развиване на активна проектна дейност и привличане на средства за научни изследвания и консултантска дейност.

Мерките за постигане на целта са:

- Увеличаване на общата сума за финансиране на научни изследвания посредством привличане на външен ресурс по линия на национални и международни научни проекти и съвместни проекти с бизнеса;
- Осигуряване на институционална подкрепа на всеки, който желае и може да се включи (самостоятелно и съвместно с други български и чуждестранни университети) в национални и международни научноизследователски проекти;
- Активно включване на УниБИТ в образователни консорциуми и други форми на устойчиво коопериране с организации и висши училища от страната и чужбина с цел привличане на ресурс за финансиране на образователната и научноизследователската дейност;
- Регулярни работни срещи и семинари за популяризиране на финансиращи програми.

Подцел 3. Подобряване управлението на научноизследователската дейност.

Мерките за постигане на целта са:

- Актуализиране на правила, правилници и наредби за организация на научноизследователската дейност в УниБИТ;
- Активно използване на ресурсите на Академичното издателство на УниБИТ с цел публикуване на резултатите от научноизследователската и проектна дейност;
- Създаване на академичен модел за развитие, постепенно изграждане и стимулиране на научноизследователския потенциал от средите на студентите (ранно развитие на научен потенциал и култура), докторантите (докторантско

и пост-докторантско обучение по приоритетни интереси), младите учени (мобилност и участие в международни проекти за наука и обучение);

- Увеличаване броя на докторантите с цел изграждане на научен потенциал и кадрово обезпечаване на учебния и научноизследователския процес;

- Изграждане на вътрешна информационна система за предстоящи проекти, проекти в изпълнение, приключили проекти, търсене на участници в проекти, търсене на партньори по проекти;

- Подобряване функционалностите на регистъра за отчети на научната и проектната дейност и превеждането му в унисон с националната нормативна уредба;

- Поддържане на членството и активно участие на УниБИТ в дейността на EBLIDA, IFIP, ALA, LIBER, UNESCO, Съюза на учените в България, ББИА и други специализирани национални и международни организации по профила на УниБИТ;

- Ежегодно разработване и реализиране на вътрешни проекти за научноизследователска дейност на базата на конкурсно начало в съответствие с профила на УниБИТ, с акцент върху активното включване на студенти и докторанти;

- Спазване на принципите, заложи в Европейската харта на изследователите и Кодекса за поведение при подбор на изследователи;

- Актуализиране на Стратегията за научната дейност на УниБИТ в съответствие с приоритетите, залегнали в националните и европейски програмни документи за развитие на научните изследвания;

- Стимулиране включването на студенти и докторанти в научноизследователски проекти, чрез:

- Разширяване на дейността на Университетска младежка академия за управление на знания (УМЛАУЗ). Промяна в Правилника на Академията с цел разширяване на кръга от потенциални членове;

- Устойчиво развитие и разширяване на дейността на Международния Летен Югоизточен Университет;

- Приоритетно финансиране на вътрешноуниверситетски научноизследователски проекти, включващи практическо обучение на студенти и докторанти;

- Стимулиране на участието на студенти, докторанти и млади учени в отворените учебни практики (ОУП) и майсторските класове на Университета.

- Членство на УниБИТ в национални и международни университетски асоциации.

Подцел 4. Активизиране на представянето и популяризирането на постигнатите научни резултати и на публикационната дейност.

За реализиране на целта се предвиждат следните мерки:

- Увеличаване броя на научните публикации на академичния състав от УниБИТ в издания, индексирани в Scopus и/или Web of Science, а също и броя на независимите цитирания в тях и увеличаване дела на научните резултати, достъпни чрез режим на “отворен достъп”, по отношение на общия брой научни резултати в Scopus и/или Web of Science;

- Разширяване на дейностите на дирекция „Научни политики“, включващо разработване, съвместно с научните секретари, на система за предоставяне на актуална информация за престижни научни форуми и индексирани издания, профилирани в научните области на акредитирани професионални направления;

- Осигуряване на международна разпознаваемост и значимост на изданията на УниБИТ, като до края на мандата се финализира успешно процесът по включване на научното списание “Издател” в световните индексирани системи Scopus и/или Web of Science;

- Осигуряване на материални стимули за членовете на академичния състав, които са международно разпознати автори с публикации, индексирани в Scopus и/или Web of Science;

- Популяризиране на научните постижения на академичния състав на УниБИТ посредством включване на научните издания от Академичното издателство в Референтния списък на НАЦИД.

Подцел 5. Инициране от УниБИТ на обществени ангажименти с национална и международна значимост.

Мерките за изпълнение на целта са:

- Изграждане и развитие на център за компетентност "Гражданска наука & Отворена наука" (Scitizen Science & Open Science);

- Изграждане и развитие на Център за иновативни и образователни технологии;

- Развитие на Университетски научноизследователски център за българите в чужбина;

- Развитие на Университетската младежка академия за управление на знания и на студентското научно общество в УниБИТ;

- Активно участие на представители на академичния състав с експертиза в различни обществени и граждански инициативи.

III. КАДРОВА И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Основната цел в кадровата и социалната политика на УниБИТ е осигуряването на качествен и мотивиран академичен и административен състав с оптимална структура и поддържането на институционална среда за предвидимо и управляемо кариерно развитие.

Подцел 1. Повишаване професионалната компетентност на академичния състав за осъществяване на модерна и ефективна образователна и научноизследователска дейност и квалификация на административния персонал.

Мерките за постигане на целта са:

- Гарантиране на обективност и устойчивост на нормативната уредба, регламентираща кариерното развитие на академичния състав;
- Системно прилагане и усъвършенстване на системата за атестиране на преподавателите и служителите и на Вътрешните правила за определяне на годишната заетост на академичния състав на УниБИТ;
- Развитие на системата за привличане, мотивация за работа и стимулиране за кариерно развитие на младите преподаватели, чрез материални и морални стимули, осигуряване на привлекателна работна среда и създаване на предпоставки за устойчиво кариерно планиране;
- Усъвършенстване на механизмите за допълнително материално стимулиране и диференциране на заплащането на база количеството и качество на полагания труд и постигнатите от академичния състав резултати;
- Мотивиране на проактивните преподаватели, постигнали по-високи научни и образователни резултати чрез различни материални и морални стимули. Заплащане на таксите за научните публикации в Scopus и/или Web of Science и осигуряване на материално стимулиране за публикации в зависимост от рейтинга им в тях;
- Системно осигуряване на средства за провеждане на регулярни курсове за повишаване квалификацията на преподавателите и административния персонал;

- Регулирано обявяване на конкурси за професори, доценти и главни асистенти в съответствие с текущите промени в законовата и подзаконова нормативна база и нуждите на образователния процес, при стриктно спазване на нормативно заложеното съотношение и при наличие на необходимия финансов ресурс;

- Продължаване на дейността на утвърдената университетска система за предварителна оценка за съответствие на потенциалните „вътрешни“ кандидати, без допускане на каквито и да са изключения по отношение на заложените от Университета минимални изисквания;

- Включване на Правила към Системата за допълнително диференцирано материално стимулиране на преподавателите и служителите, в съответствие с реализираните от тях дейности за издигане на авторитета и значителен принос за утвърждаване на имиджа на УниБИТ.

Подцел 2. Създаване на по-добро възрастово съответствие между преподаватели и студенти, чрез насърчаване на повече млади хора да участват в конкурси за преподаватели.

За реализиране на целта се предвиждат следните мерки:

- Привличане на изявени студенти от ОКС "магистър" с изследователска нагласа за подготовка на бъдещи докторантски разработки и преход към преподавателска работа;

- Развитие на системата за стимулиране на млади преподаватели за академично израстване при запазване на високи академични изисквания, чрез осигуряване на допълнителни материални и нематериални стимули и условия за кариерно развитие;

- Създаване механизъм за подобряване на условията за развиване на преподавателските умения, и подготовката и ръководството на научни проекти.

Подцел 3. Утвърждаване на система от стимули за студенти и докторанти и осигуряване на достъпна университетска среда.

Мерките за постигане на целта са:

- Осигуряване на материални и морални стимули за отлични студенти, докторанти и млади учени;

- Осигуряване на възможности за творческа изява и спорт на всички студенти, докторанти, преподаватели и служители;
- Осигуряване на потребностите на студентите и редовните докторанти от стипендии, общежития и столово хранене в съответствие с законовата и подзаконова нормативна база;
- Осигуряване на достъпна университетска среда (архитектурна, образователна и социална) за хора със специални потребности;
- Активно използване на базата и ресурсите на Младежки научноизследователски център в с. Стойките;
- Насърчаване на студентите за по-пълноценно участие във всички дейности на университета, включително осигуряване на възможности за работа в административните звена, центровете, лабораториите и институтите;
- Утвърждаване на облекчения достъп до административно обслужване и услуги на студентите, чрез осигуряване на пълен интернет базиран достъп до информация и документи;
- Активно включване на Студентски съвет във всички управленски структури, дейности и мероприятия на университета;
- Продължаване развитието на системата за кариерно подпомагане и консултиране на студентите, включваща: регулярно провеждане на обучения на студентите за придобиване на умения за кандидатстване за работа; издаване на ръководства за търсене на работа; сключване на договори с браншови организации и отделни фирми за наемане на студенти–стажанти.

IV. ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА И МАТЕРИАЛНА БАЗА

Основната цел на академичното ръководство през мандатния период е поддържане на финансова стабилност на Университета и развитие и подобряване на материалната база.

Мерки за постигане финансова стабилност:

- Баланс между приходи и разходи;
- Строг контрол върху разходите;
- Диференцирани възнаграждения на академичния и административния състав, в съответствие с постигнатите резултати;
- Привличане на средства за инвестиционна и научноизследователска дейност чрез разработване и реализиране на проекти по национални и международни програми;

- Повишаване на приходите от следдипломното, продължаващото обучение и от професионалното обучение чрез разширяване на портфолиото от предлагани програми, специализации, краткосрочни курсове;
- Привличане на средства чрез спонсорства и дарения.

Основна цел по отношение на материалната база за мандата е подобряване на инфраструктурата, техническото и технологично оборудване.

Подцел 1. Подобряване на информационната инфраструктура, техническо и технологично оборудване.

Тук мерките са няколко:

- УниБИТ ще развива и поддържа информационна инфраструктура, която да отговаря на изискванията на учебния процес и нуждите на научните изследвания, съобразявайки се с добрите практики в областта;
- Подобряване качеството на достъп до безжичната мрежа и повишаване капацитета на интернет връзката на територията на двата учебни корпуса на УниБИТ;
- Регулярно осигуряване на необходимите за учебния процес компютърни и комуникационни системи и софтуер;
- Запазване и подобряване на качеството на издателската дейност в университета. Продължаване на издаването на флагмана на българската духовност - вестник „За буквите-О писменехъ“;
- Насърчаване на работата на библиотечно-информационния център (БИЦ) и на библиотечната лаборатория „LibLab“;
- Регулярно осигуряване с научна, художествена и учебна литература и обогатяване на електронните ресурси, необходими за нуждите на учебния процес;
- Разширяване на специализираното оборудване на БИЦ и специализираните лаборатории за провеждане на учебни занятия в неформална обстановка;
- Текуща оптимизация на оборудването на учебните зали със съвременни аудио-визуални средства и други технически средства;
- Поддържане на установените и създаване на нови контакти с водещи в страната и чужбина културни институции, български и чужди компании с цел изграждане и усъвършенстване на материалната база на Университета.

Подцел 2. Обновяване и поддръжка на инфраструктурата и сградния фонд на УниБИТ.

В тази насока се предвиждат следните мерки:

- Реконструкция и обновяване на сградния фонд на УниБИТ. Поддържане в отлично състояние на дворните пространства на Университета;
- Поетапна подмяна на ел. инсталация, обновяване на топлоинсталация с включени довършителни дейности в рамките на наличния финансов ресурс;
- Поддържане на сградата на Младежкия научноизследователски център в с. Стойките. Активното му използване за провеждане на практически обучения, стажове, практики и за научноизследователска дейност.

Мандатната програма на УниБИТ е приета на заседание на Академичния съвет с протокол № 00/00.00.2023.